

Sivistyslautakunta**01.04.2026**

Aika klo 17:00 -**Paikka** Kunnantalo, Valtuustosali/Teams**KÄSITELTÄVÄT ASIAT**

Asia	Otsikko	Sivu
1	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjan tarkastustapa	4
3	Kokouksen työjärjestys	5
4	Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma 1.8.2026 alkaen	6
5	Lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen ja perittävät maksut lv. 2026 - 2027	8
6	1. ja 2. luokan oppilaiden ja erityisopetuksessa olevien lasten vuorohoidon järjestäminen lv. 2026-2027	10
7	Omatoimikirjaston käytösääntöjen määräaikainen muutos alle 15-vuotiaiden osalta	12
8	Ilmoitusasiat	14
9	Muut kokouksessa esille tulevat asiat	15
10	Lähikoulun osoittaminen esikoululaisille lv. 2026 - 2027	16
11	Lähikoulun määrääminen yläluokkien ajaksi	18

Ennen kokousta lautakunta tutustuu Suomussalmen kirjastoon

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kinnunen Jonna	puheenjohtaja	
	Helttunen Erja	varapuheenjohtaja	
	Heikkinen Risto	jäsen	
	Juntunen Sami	jäsen	
	Moilanen Meiju	jäsen	
	Nissi Reijo	jäsen	
	Pöllänen Jukka	jäsen	
	Seppänen Jonna	jäsen	
	Tauriainen Ilmari	jäsen	
Muut osallistujat	Juntunen Mikko	kh edustaja	
	Kemppainen Wilma	nuvan edustaja	
	Piirainen Teemu	esittelijä	
	Kyllönen Irina	pöytäkirjanpitäjä	

Sivistyslautakunta

01.04.2026

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

SIVLTK

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Sivistyslautakunta myöntää läsnäoleville muille osallistujille
läsnäolo- ja puheoikeuden.**Päätös**

Sivistyslautakunta

01.04.2026

2**Pöytäkirjan tarkastustapa**

SIVLTK

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Jonna Seppänen ja Ilmari Tauriainen, jotka tarvittaessa toimivat myös ääntenlaskijoina.

Päätös

Sivistyslautakunta

01.04.2026

3**Kokouksen työjärjestys**

SIVLTK

Hyväksytään esityslistan mukainen työjärjestys sekä mahdollinen
lisälista ja muut asiat

Päätös

Sivistyslautakunta

01.04.2026

4

Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma 1.8.2026 alkaen

2837/12.01.00.02/2026

SIVLTK 01.04.2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, 040 688 4545,
teemu.piiirainen@suomussalmi.fi

Suomussalmella on voimassa sivistyslautakunnan 29.3.2023 § 27 mukaisesti hyväksytty Suomussalmen kunnan aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma.

Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee rakentaa jatkumona varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kasvatustehtävälle. Toimintaa ohjaavat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet. Toiminnalla on oma erityisluonteensa, sillä se perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan. Lasten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen toteutuu parhaiten luonnollisia kasvatusympäristöjä ja pedagogista osaamista hyödyntämällä. Tavoitteena on avoin, rohkaiseva ja kiireetön ilmapiiri.

Toiminta on suunnattu perusopetuksen 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain pykälien 20c ja 20i piiriin kuuluville oppilaille.

Toimintasuunnitelman tarkoituksena on tukea aamu- ja iltapäivätoiminnan paikallista, yhdenvertaista järjestämistä ja kehittämistä sekä lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä.

Opetuksen järjestäjän tulee päivittää opetussuunnitelmia OPH:n velvoittavien määräysten mukaisesti. Edellisen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman hyväksynnän jälkeen on tullut jo voimaan perusopetuksen oppimisen tuen kokonaisuudistus ja käynnissä on opetussuunnitelmapäivitys liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi perusopetuksessa. Näiden seurauksena on myös perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaavaa suunnitelmaa tullut tarve päivittää ajantasaiseksi, huomioiden em. opetussuunnitelmapäivitykset.

Toimintasuunnitelma on toistaiseksi voimassa oleva linjaus ja ohjaava asiakirja toiminnan järjestämiseksi. Aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävistä maksuista sivistyslautakunta päättää hallintosäännön mukaisesti vuosittain erikseen.

Suomussalmen kunnan hallintosääntö §27, §28 (valtuusto 17.2.2025 §5)

Liite

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintasuunnitelma 1.8.2026 alkaen

Sivistysjohtajan esitys

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaavan toimintasuunnitelman liitteen mukaisesti. Toimintasuunnitelma astuu voimaan 1.8.2026.

Päätös

Sivistyslautakunta

01.04.2026

**Toimeksi
Tiedoksi**

Perusopetus
Perusopetuksen koulut

Sivistyslautakunta

01.04.2026

5

Lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen ja perittävät maksut lv. 2026 - 2027

2787/12.01.00.02/2026

SIVLTK 01.04.2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, 040 688 4545,
teemu.piirainen@suomussalmi.fi

Kunnan hallintosäännön §28 mukaan sivistyslautakunta tai sen määräämä viranhaltija päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä (kohta 5).

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeva laki tuli voimaan 1.8.2004. Toiminnan järjestäminen on kunnille vapaaehtoista. Kunta saa perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen valtionosuutta. Sivistyslautakunta on hyväksynyt voimassa olevan aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman kokouksessaan 29.3.2023 § 27. Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman päivitys 1.8.2026 alkaen on sivistyslautakunnan kokouksessa käsiteltävänä 1.4.2026.

Perusopetuksessa aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen lukuvuonna 2026-2027 on suunniteltu seuraavasti: Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 1.-2. luokan oppilaille ja muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain kohtien 20c ja 20i -pykälien mukaiseen kohderyhmään kuuluville oppilaille Karhulanvaaran ja Ruukinkankaan koululla. Aamutoimintaa järjestetään toimintasuunnitelman mukaisesti aikaisintaan klo 7.00 alkaen. Iltapäivätoimintaa järjestetään koulupäivinä klo 16.30 saakka. Iltapäivätoiminnan minimiryhmäkoko on 5 oppilasta.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 760 tuntia lukuvuodessa. Aamu- ja iltapäivätoimintaa johtaa Karhulanvaaran koulussa koulunjohtaja ja Ruukinkankaan koulussa apulaisrehtori.

Kunnan hallintosäännön § 27, kohta 5 (valtuusto 17.2.2025 §5) mukaan sivistyslautakunta päättää toimialansa taksoista sekä palveluista ja tuotteista perittävistä maksuista valtuuston talousarviossa tai erikseen hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen perusteista säädetään perusopetuslaissa (§ 48 f). Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä, joka saa olla 570 tunnin osalta enintään 120 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 160 euroa. Mikäli lapsi olisi aamu- ja iltapäivätoiminnassa enemmän kuin 760 tuntia, voidaan ylimenevältä ajalta periä kunnan määräämä maksu. Maksu voidaan periä jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu toimintaan. Mikäli lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä, maksusta peritään vain puolet. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

Suomussalmen perusopetus järjestää lukuvuonna 2026 - 2027 aamu- ja

Sivistyslautakunta

01.04.2026

iltapäivätoimintaa 760 tuntia ja esittää aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuiksi seuraavaa:

Osallistuminen/Maksuperuste	lv. 2026 - 2027	lv. 2025 - 2026
- koko kalenterikuukausi	90 €	90 €
- enintään 15pv/kk	70 €	70 €
- enintään 10 pv/kk	50 €	50 €
- vain aamutoiminta	25 €	25 €

**Sivistysjohtajan
esitys**

Sivistyslautakunta hyväksyy perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämissuunnitelman, organisoinnin sekä toimintaan osallistumisesta perittävät maksut lukuvuodeksi 2026 – 2027 pykälätekstissä esitetyn mukaisesti.

Päätös**Toimeksi
Tiedoksi**

Perusopetuksen koulut
Laskutus

Valtuusto	§ 93	11.12.2025
Kunnanhallitus	§ 14	13.01.2026
Sivistyslautakunta		01.04.2026

6**1. ja 2. luokan oppilaiden ja erityisopetuksessa olevien lasten vuorohoidon järjestäminen
lv. 2026-2027**

2807/12.01.03.00/2026

SIVLTK 01.04.2026

Valmistelija

Varhaiskasvatuksen johtaja Jaana Heikkinen,
044 568 4321, jaana.o.heikkinen@suomussalmi.fi

Suomussalmen kunnassa järjestetään koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa 1. - 2. luokan oppilaille ja muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 20c ja 20i -pykälien kohderyhmään kuuluville.

Varhaiskasvatuksen johtaja toteaa, että 1. ja 2. luokilla ja muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 20c ja 20i -pykälien kohderyhmään kuuluville oppilaille tarjotaan ensisijaisesti hoitoa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa lautakunnan linjauksen mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen johtaja esittää, että

- vuorotyötä tekevät yksinhuoltajat voivat tarvittaessa hakea lapselleen vuorohoitopaikkaa
- perheissä, joissa molemmat vanhemmat tekevät kolmivuorotyötä, voivat tarvittaessa hakea 1. ja 2. luokalla opiskeleville lapsilleen vuorohoitopaikkaa

Kunnan hallintosäännön mukaan lautakunta päättää toimialansa taksoista sekä palveluista ja tuotteista perittävistä maksuista valtuuston talousarviossa tai erikseen hyväksymien periaatteiden mukaisesti (Hallintosääntö §27 kohta 5 (valtuusto 17.2.2025, §5).

Perittävät maksut	1.8.2026	1.8.2025
- päivittäin tarvitsevilta	20,00 €/kk	20,00 €/kk
- 11-15 pv tarvitsevilta	15,50 €/kk	15,50 €/kk
- 10 pv tai alle tarvitsevilta	11,00 €/kk	11,00 €/kk

Koulujen lomien aikana varhaiskasvatusmaksu peritään tuntiperusteisesti perheen tulojen mukaan.

Vuorohoitoa ja koulujen kesälomien aikana varhaiskasvatusta ei tarjota kunnallisena palveluna kehitysvammalain piiriin kuuluville koululaisille. Vastaava käytäntö on kaikissa Kainuun kunnissa.

Kainuun hyvinvointialueen vammaispalvelut voi halutessaan ostaa varhaiskasvatusta Suomussalmen kunnalta ostopalveluna 1.-2. luokkalaisille kehitysvammaisten erityishuollon piiriin kuuluville koululaisille koulun toiminta-aikana. Perittävä hinta määritellään tapauskohtaisesti.

**Sivistysjohtajan
esitys**

Sivistyslautakunta hyväksyy 1. ja 2. luokan oppilaiden ja muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 20c ja 20i -pykälien

Valtuusto	§ 93	11.12.2025
Kunnanhallitus	§ 14	13.01.2026
Sivistyslautakunta		01.04.2026

mukaiseen kohderyhmään kuuluvien lasten vuorohoidon järjestämistä koskevat linjaukset ja maksut lv. 2026-2027 pykälätekstin mukaisesti.

Päätös

Toimeksi

Varhaiskasvatus
Perusopetus

Tiedoksi

Sivistyslautakunta

01.04.2026

7

Omatoimikirjaston käyttösääntöjen määräaikainen muutos alle 15-vuotiaiden osalta

2834/12.09.00.00/2026

SIVLTK 01.04.2026

Valmistelija

Kirjastotoimenjohtaja Aino Satama,
044 581 1488, aino.satama@suomussalmi.fi

Omatoimikirjasto otettiin käyttöön Suomussalmen pääkirjastossa heinäkuussa 2018. Tuolloin omatoimikirjastoon oli 200 kirjautumista kuukaudessa, kun viime vuonna 2025 kirjautumisia oli jo keskimäärin 750 kuukaudessa eli 25 päivittäin. Asiakkaat ovat ottaneet omatoimikirjaston omakseen. Viime vuonna alle 16-vuotiaiden osuus kirjautumisista oli 15 % ja yli 65-vuotiaiden osuus 39 %. Omatoimikirjasto on avoinna päivittäin klo 7-21.

Suomussalmen omatoimikirjaston toistaiseksi voimassa olevat käyttösäännöt on hyväksytty voimaan 1.6.2018 alkaen. Omatoimikirjaston ohjeet (liite).

Syksyn 2025 aikana pääkirjaston omatoimiaikana on esiintynyt ikävää häiriökäyttäytymistä. Valvontakameroiden tallenteista on ollut nähtävissä tilanteita, joissa alaikäiset nuoret käyttäytyvät omatoimikirjaston käyttösääntöjen vastaisesti. Tällaisia tapauksia ovat olleet esimerkiksi kirjahyllyjen päälle kiipeileminen, juokseminen, nujakoiminen ja leikkiminen kirjaston laitteilla ja kalusteilla. Meno on villiintynyt usein viikonloppuisin, kun suurempi joukko on kokoontunut kirjastoon omatoimiajalla.

Tähän saakka kirjaston henkilökunta on toistuvasti ohjannut ja muistuttanut nuoria toimimaan käyttösääntöjen mukaisesti. Kun asiakkaan on havaittu rikkoneen käyttösääntöjä, häneltä on poistettu oikeus omatoimikirjastoon ja oltu yhteydessä huoltajaan. Tämä toimenpide ei kuitenkaan ole korjannut tilannetta. Talven aikana valvontakameroiden tallenteista on havaittu edelleen tilanteita, jotka ovat omiaan vaarantamaan ja vaarantavat kirjaston turvallisuuden ja viihtyvyyden. Näitä ovat olleet oikeudeton sisääntulo kirjastoon, luvaton kokoontuminen kirjastotiloihin, tupakkatuotteiden käyttö ja epäilty päihteiden hallussapito. Osa tapahtumista on tallentunut kirjaston valvontakameroihin. Lisäksi kirjasto on saanut useasti asiakaspalautetta, jossa ilmaistaan, että omatoimikirjastossa ei haluta enää asioida rauhattomuuden takia.

Haluamme varmistaa, että kirjasto säilyy turvallisena, viihtyisenä ja kaikkien yhteisenä tilana. Teemme tiivistä yhteistyötä sivistystoimen, koulujen ja nuorisotyön kanssa tilanteen selkiyttämiseksi.

Varotoimenpiteenä olemme tilanneet kirjastojärjestelmätoimittajalta tietokoneajon, jossa alle 15-vuotiailta asiakkailta poistetaan omatoimikirjaston käyttöoikeus. Tietokoneajo ei estä muiden kirjastopalvelujen käyttöä. Lapsi tai nuori voi asioida kirjastossa palveluaikana ja omatoimiaikana huoltajan seurassa kuten ennenkin.

Tietokoneajo mahdollistaa paluun kirjaston uuteen käytäntöön määräajan jälkeen. Uusi käytäntö ei vaadi muutosta voimassa oleviin käyttösääntöihin,

Sivistyslautakunta

01.04.2026

joissa mainitaan: "Alle 15-vuotiaalle asiakkaalle omatoimen käyttöoikeuden hakee ja käytöstä vastaa huoltaja".

Jatkossa omatoimen käyttöoikeutta ei kuitenkaan voi hakea alle 15-vuotiaalle kirjastokorttihakemuksen yhteydessä, kuten tähän saakka. Uudessa käytännössä huoltaja hakee omatoimen käyttöoikeuden alle 15-vuotiaalle asiakkaalle saapumalla paikan päälle kirjastoon huollettavan kanssa. Samalla käydään yhdessä läpi omatoimikirjaston ohjeet, joiden noudattamiseen asiakas sitoutuu.

Suomussalmen kunnan hallintosääntö §27 kohta 10; (Valtuusto 17.2.2025)
Sivistyslautakunta hyväksyy toimialansa turvallisuussuunnitelmat ja järjestyssäännöt.

Liite

Omatoimikirjaston ohjeet

**Sivistysjohtajan
esitys**

Sivistyslautakunta muuttaa omatoimikirjaston käytösääntöjä määräaikaisesti 30.9.2026 saakka, jonka aikana alle 15-vuotias voi asioida omatoimikirjastossa vain huoltajan seurassa. Määräajan jälkeen alle 15-vuotiaan huoltaja voi hakea omatoimen käyttöoikeuden huollettavalleen uuden käytännön mukaisesti.

Päätös**Toimeksi
Tiedoksi**

Kirjasto
Kirjasto

Sivistyslautakunta

01.04.2026

8

Ilmoitusasiat

SIVLTK

Sivistyslautakunnalle saatetaan tiedoksi seuraavat ilmoitusasiat ja saapuneet kirjeet:

1. Dnro 2818/02.05.01.01/2026; 60/3486/2025
Valtionavustusta myönnetty 18.882 euroa vuoden 2025 vieraskielisten opiskelijoiden opetuksen aiheutuneisiin kustannuksiin.

Päätös

Sivistyslautakunta

01.04.2026

9**Muut kokouksessa esille tulevat asiat**

SIVLTK

Muut kokouksessa esille tulevat asiat:

1. Sivistysjohtaja esittelee SisuKainuu -hankehakemusta (sivistyksen suunta Kainuu, maakunnallinen perusopetusta koskeva hankehakemus)
-

Sivistyslautakunta

01.04.2026

10

Lähikoulun osoittaminen esikoululaisille lv. 2026 - 2027

2838/12.01.00.09/2026

SIVLTK 01.04.2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, 040 688 4545,
teemu.piirainen@suomussalmi.fi

Perusopetuslain 6§:n mukaan kunta osoittaa oppivelvollisille sekä esi-, lisä- ja perusopetuksen valmistavaa opetusta saavalle oppilaalle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen antamaan opetusta. Esiopetuksesta säännöksessä todetaan lisäksi, että oppilaalle voidaan osoittaa opetuksen järjestämisaikaksi päivähoitopaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämisaika. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä vaihtaa opetuksen järjestämisaikaa opetuskieltä muuttamatta.

Oppilaan lähikoulua määriteltäessä on otettava säädösten mukaan huomioon mm. opetusjärjestelyt ja koulukuljetusten suunnittelu. Säädökset edellyttävät tilanteen kokonaisarviointia, jossa otetaan huomioon myös oppilaan edellytykset ja oppilaan tarvitsemat erityispalvelut. Säännöksen perusteella oppilaan koulupaikka ei ole välttämättä kotia lähinnä sijaitseva koulu tai päiväkot.

Suomussalmen kunnan oppilasmäärä on laskeva. Tämän seurauksena esiopetukseen oppilaat jaetaan enää kahteen yleisopetuksen opetusryhmään. Vuosittain osa lapsista saattaa sijoittua pienryhmään Ruukinkankaan kouluun, pienryhmään Karhulanvaaralle tai varhaiskasvatuksen ryhmiin tarvittavan tuen järjestämiseksi. Maantieteellisesti määriteltäviä kouluunottoalueita ei enää kunnassa ole olemassa. Oppilaiden lähikoulu määräytyy lähtökohtaisesti opetusryhmien tarkoituksenmukaisen muodostamisen ja koulukuljetusreittien mukaan. Esiopetusikäisten lasten huoltajille on järjestetty huoltajainfo 12.2.2026, jossa koulupaikan määräytyminen, perusteet ja käytänteet on käyty läpi. Jokaisen esiopetusikäisen lapsen kotiin on lähetetty tammi-helmikuun vaihteessa infokirje, jossa myös on kuvattu vastaavat käytänteet ja perusteet.

Tavoitteena toiminnan suunnittelussa ja järjestämisessä on huomioida perusopetuksen henkilöstö-, tila- ja tukiresurssit tasapuolisesti. Lapsi voi jatkaa koko esi- ja perusopetuksen E-6 luokkien ajan samassa koulussa. Poikkeuksen tähän muodostaa tilanne, jossa perhe muuttaa. Koulun vaihto voidaan joutua tässä tilanteessa tekemään koulukuljetusjärjestelyjen vuoksi.

Kunnan järjestämään esiopetukseen otetaan Suomussalmella lukuvuoden 2026 – 2027 alussa yhteensä 37 esiopetuksen oppilasta, joista tulee sijoittumaan esityksen mukaisesti (ei julkinen Liite 1) Karhulanvaaran kouluun 17 oppilasta ja Ruukinkankaan kouluun 20 oppilasta. Ruukinkankaan koulun esiopetus järjestetään Päiväkotitaivalkehdon/Hakakadun esiopetustiloissa. Karhulanvaaran esiopetus toimii koulun yhteydessä.

Sivistyslautakunta

01.04.2026

Suomussalmen kunnan hallintosäännön § 28 kohta 6 (valtuusto 17.2.2025 §5) mukaan sivistyslautakunta osoittaa oppilaalle lähikoulun.

**Sivistysjohtajan
esitys**

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä esiopetuksen oppilaiden lähikoulun ei-julkisen liitteen mukaisesti.

Päätös**Toimeksi
Tiedoksi**

Perusopetus
esikoululaisten vanhemmat

Sivistyslautakunta

01.04.2026

11**Lähikoulun määrääminen yläluokkien ajaksi**

244/12.01.02.00/2026

SIVLTK 01.04.2026

ValmistelijaSivistysjohtaja Teemu Piirainen, 040 688 4545,
teemu.piirainen@suomussalmi.fi

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) 24 § 31

**Sivistysjohtajan
esitys**

Sivistyslautakunta määrää oppilaan lähikoulun ei-julkisen liitteen mukaisesti.

Päätös**Toimeksi
Tiedoksi**

Perusopetus
Huoltaja
